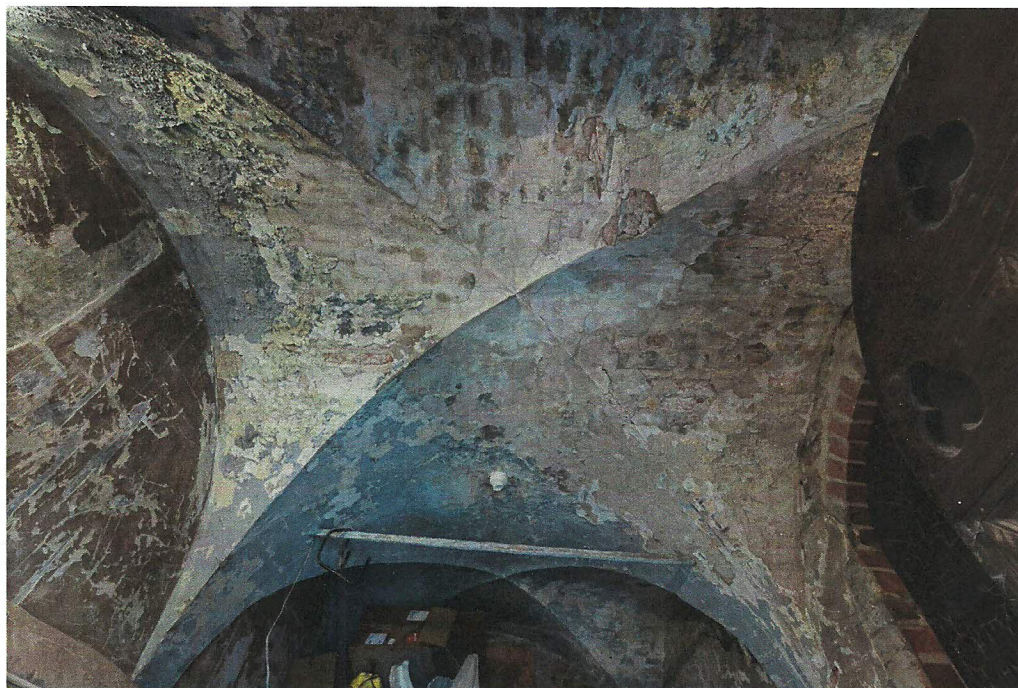

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH
DLA KAPLICY OGRÓJCOWEJ
W KOŚCIELE ŚW. JAKUBA W TORUNIU.

Nr rejestru A/403

Opis obiektu

Jest to pomieszczenie na planie prostokąta o wymiarach 3,30 na 6,30 m, przylegające do fasady zachodniej kościoła pw. Św. Jakuba. Wzniesione od strony dawnego cmentarza, podobnie jak kościół z nieotynkowanej cegły, umiejscowione jest na niskiej podmurówce i nakryte jednospadowym dachem. W ścianie północnej znajduje się wejście zakończone półkoliście i osadzone w płytkiej ostrołukowej niszy obwiedzonej wałkiem. Drzwi oryginalne zwieńczone półkoliście. Zwieńczenie w formie dwusiodkowego półszczytu urozmaicono parą blend, powtarzających kształt niszy wejścia oraz parą podwójnych sterczyn. Ściana zachodnia mieści dwie wnęki obwiedzone wałkiem: szerszą, zamkniętą łukiem od północy, i węższą po drugiej stronie, z łukiem ostrym. Po południowej stronie ściana przepruta jest dwoma otworami na osi: dolny z ceramicznym parapetem zwieńczony półkoliście jest dziś zamurowany, górny, węższy zamknięty łukiem zabezpieczony jest wewnętrzną drewnianą okiennicą.¹

Dwuprzęsłowe wnętrze kryte jest sklepieniem krzyżowym i otynkowane. Obecnie pomieszczenie pełni funkcję gospodarczą, ale planowane jest umiejscowienie w jej wnętrzu biura obsługi zwiedzających.

Stan zachowania

Pomieszczenie jest bardzo zaniedbane. We wnętrzu nawarstwione tynki pokrywa kilka warstw pobiał i farb. Z przekazów ustnych i literatury wynika, że ściany pokrywały malowidła, na sklepieniu nadal widoczne są ślady dekoracji malarskiej, prawdopodobnie XIX wiecznej. Jednak brakuje rzetelnych badań na ten temat.

Sklepienie było przez długi czas zalewane, z powodu nieszczelności dachu. Konieczne są naprawy konstrukcyjne. Tynki w wielu miejscach są spęcherzone, popękane i odspajają się od podłoża. Posadzka pokryta jest cementową szlichtą.

¹ S. Majoch, *Tak zwany Ogrójec przy kościele pw. Św. Jakuba w Toruniu. Problematyka badawcza*. Dzieje i skarby kościoła Świętojakubskiego w Toruniu, Wydawnictwo Dom Organizatora, Toruń 2010, str.221.

W 2013 roku wykonano konserwację elewacji. Uszczelniono połączenie dachu ze szczytami i wykonano witraż w dawnym otworze okiennym. W związku ze zmianą funkcji

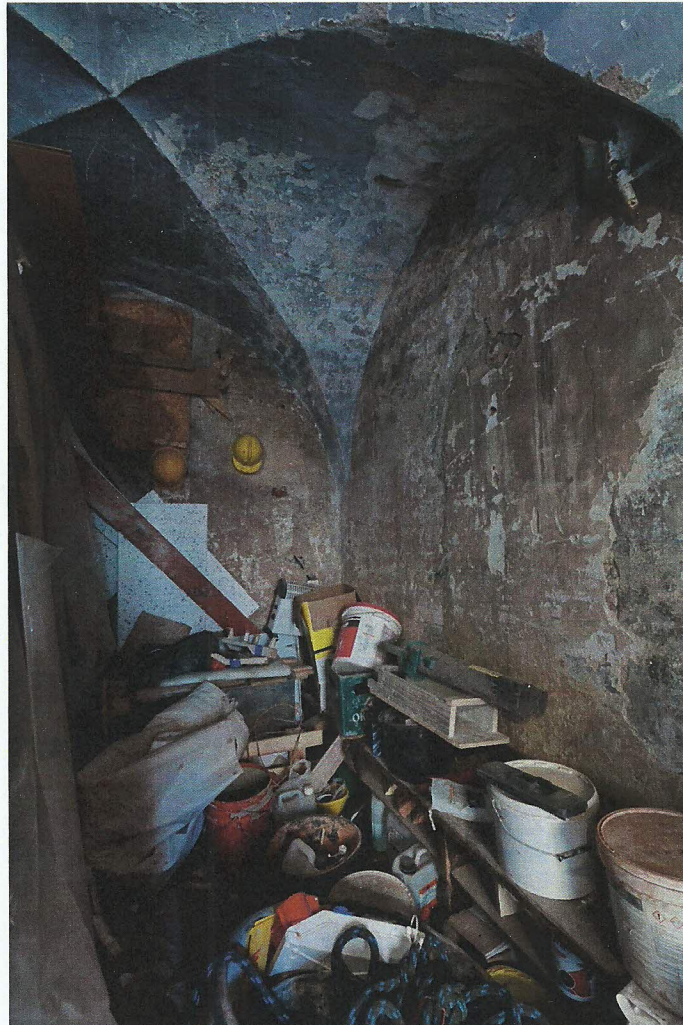

pomieszczenia z gospodarczej na biurowo – użytkową zaleca się montaż ogrzewania.

Program prac

1. Wykonanie dokumentacji fotograficznej stanu zachowania pomieszczenia.
2. Wykonanie badań odkrywkowych sondujących występowanie oraz zakres malowideł ściennych na ścianach i sklepieniu pomieszczenia.
3. Podklejenie odspojonych tynków.
4. Konserwacja sklepienia ceglanego.
5. Odślonięcie polichromii i oryginalnych tynków i pobiał.
6. Oczyszczenie polichromii oraz ich konsolidacja.
7. Uzupełnienie ubytków w tynkach i pobiałach.

8. Wykonanie retuszu konserwatorskiego odsłoniętych polichromii.
9. Rekonstrukcja ceramicznej posadzki.
10. Konserwacja drzwi drewnianych i naprawa sposobu osadzenia ich w otworze drzwiowym.

Inna Bulkerby